

گر ترو دهار تم
سازندگان دنیا که
من

گر ترو دهار تم

سازندگان دنیا که

ترجمه

حسن مرتضوی

فهرست

۱۳	یادداشت مترجم
۱۵	پیشگفتار
۱۹	فصل اول: دوران ماقبل تاریخ
۲۱	انسان‌های نخستین چگونه زندگی می‌کردند؟
۲۵	سازندگان آتش
۲۷	گنج‌های مدفون
۲۹	غارنشینان
۳۱	نقاشان غارنشین
۳۲	بشر شروع به پرستش می‌کند
۳۴	جانوران یاور
۳۵	چرخ و قایق
۳۸	آغاز بومنشینی
۴۰	یادگیری زندگی اجتماعی
۴۱	مبادله و شمارش
۴۲	اقوام نخستین
۴۴	شالوده‌تمدن

۸۸	قوم تاجر پیشه
۸۹	قاصدان تمدن
۹۰	سازندگان امپراتوری
۹۳	فصل چهارم: شهرهای یونانی در عهد کهن
۹۵	دولت - شهرهای هلاس
۹۸	خانه‌ها و مزایع یونانی
۹۹	بالغ شدن در اسپارت و آتن
۱۰۱	خدایان یونان
۱۰۳	مسابقات المپیک
۱۰۶	داستان شهر تروا
۱۰۸	گام‌های نخستین در راه دموکراسی
۱۱۰	یونانی‌ها از آزادی خود دفاع می‌کنند
۱۱۱	آتنی‌ها در ماراتن
۱۱۲	اسپارتی‌ها در ترموبیل
۱۱۳	دیوارهای چوبی آتن را نجات می‌دهند
۱۱۵	عصر طلایی پریکلس
۱۱۸	عاشقان خرد
۱۲۰	یونانی‌ها آزادی خود را از دست می‌دهند
۱۲۲	هدیه یونان به تمدن
۱۲۳	فصل پنجم: روم امپراتوری را به دست می‌آورد و از دست می‌دهد
۱۲۵	شهر هفت تپه
۱۲۶	قهرمان‌های نخستین رومی
۱۲۸	حکومت روم جمهوری می‌شود
۱۲۹	زندگی رومی‌های نخستین
۱۳۱	مدرسه در رم
۱۳۲	روم سراسر ایتالیا را تسخیر می‌کند
۱۳۳	روم و کارتاژ
۱۳۵	زندگی رومی‌های پسین
۱۳۶	جواهرات کورنلیا

۴۵	فصل دوم: سرزمین فراعنه
۴۷	ساکنان باستانی رود نیل
۴۸	کشتکاران خاک
۵۰	آبیاری زمین
۵۱	صنعتگرها
۵۲	قایق‌سازان
۵۲	تصویرنویسی
۵۴	کاتب‌ها
۵۵	سنگش زمان
۵۷	سازندگان تقویم
۵۸	خدایان مصری
۵۹	در تالار حقیقت
۶۱	ملکه‌ای بزرگ
۶۲	ثروتمندان و تهیدستان
۶۳	سازندگان اهرام
۶۶	معابد بزرگ
۶۹	فصل سوم: ملت‌های نخستین در جنوب غربی آسیا
۷۱	هلال حاصلخیز
۷۲	زندگی در بابل
۷۴	معابد برجه شکل
۷۶	قوانين حمورابی
۷۷	کتاب‌های گلی
۷۸	مدرسه در بابل
۷۹	قوم سلحشور
۸۰	شاه بخت النصر
۸۱	قوم شبان
۸۳	موسی قانونگذار
۸۴	زندگی در سرزمین کنعان
۸۶	عقاید عبری‌ها درباره جهان
۸۷	دریا فرا می‌خواند

- ۱۸۹ مردان مقدس
۱۹۲ ساختن کتاب در دیر
۱۹۳ فرانسیس، قدیس نیکدل
۱۹۴ مردم به دنبال صلیب می‌روند
۱۹۷ در شهری قرون وسطایی
۱۹۸ سازندگان کلیسا‌ی جامع
۲۰۰ قصاب، نانوا و شمع ساز
۲۰۲ بازار مکاره
۲۰۳ شهرها آزادی خود را به دست می‌آورند
۲۰۴ بازرگانان شرق
۲۰۷ شاهان و شهنشیان در برابر اشراف متحد می‌شوند
- فصل هشتم: شالوده‌های آزادی**
- ۲۱۱ گناهکار یا بی‌گناه
۲۱۲ آغاز محاکمات با حضور هیأت منصفه
۲۱۳ شاه باید از قانون اطاعت کند
۲۱۶ منشور کبیر آزادی انگلیسی‌ها
۲۱۸ تأسیس پارلمان
۲۱۹ قهرمان آزادی
۲۲۱ حکومت مردم
۲۲۲ پارلمان قانون‌گذاری می‌کند
۲۲۳ تقسیم پارلمان به دو مجلس
۲۲۴ سرف‌ها خواستار آزادی خود می‌گردند
۲۲۶ مرگ سیاه
۲۲۷ انسان‌ها برابر آفریده شده‌اند
۲۲۸ وات تایلور انقلاب دهقانان را رهبری می‌کند
۲۳۱ شورش سرکوب می‌شود
۲۳۳ قدرت مردم
- فصل نهم: بیداری بزرگ**
- ۲۳۵ روح جدید
۲۳۷

- ۱۳۸ روم فرمانروایی خود را به اروپا گسترش می‌دهد
۱۳۹ سازار تقویم جدیدی می‌سازد
۱۴۰ مرگ سازار
۱۴۱ روم، آقای جهان باستان
۱۴۲ تمام راه‌ها به روم ختم می‌شوند
۱۴۳ مسیحیت پا به جهان می‌گذارد
۱۴۵ مسیحیان شکنجه می‌شوند
۱۴۶ واپسین روزهای امپراتوری
- فصل ششم: ملت‌ها از قبیله‌های سرگردان به وجود می‌آیند**
- ۱۴۹ قبایل ژرمن در جست‌وجوی موطن‌هایی جدید
۱۵۱ مورها در اسپانیا
۱۵۴ سرزمین گُل به کشور فرانسه تبدیل می‌شود
۱۵۷ شارلمانی، پادشاه فرانک‌ها
۱۵۸ سرزمین بریتانیا به کشور انگلستان تبدیل می‌شود
۱۶۱ شاه آفرید کبیر
۱۶۳ وایکینگ‌ها در دریاهای شمالی دریانوردی می‌کنند
۱۶۵ ویلیام فاتح
۱۶۸ اریاب و واسال
۱۷۱ خدایان غیر مسیحی
۱۷۲ مسیحیت در سراسر اروپا گسترش می‌یابد
- فصل هفتم: شیوه‌های جدید زندگی**
- ۱۷۷ در قلعه‌ای قرون وسطایی
۱۷۹ آموزش شوالیه‌ها
۱۸۱ خوشگذرانی و عیاشی
۱۸۲ شروع شکار
۱۸۳ مسابقات شمشیربازی
۱۸۴ سرف‌ها و اشراف
۱۸۶ تقسیم زمین
۱۸۷ زندگی دهقانان

۳۰۰	عبور از اقیانوس اطلس
۳۰۲	و بالاخره هندوستان!
۳۰۵	رؤیای شاهزاده هنری به حقیقت می پیوندد
۳۰۸	واپسین روزهای کریستف کلمب
۳۰۹	کاوشگران در غرب
۳۱۲	امریکا، نام خود را به دست می آورد
۳۱۳	دنیای نو
۳۱۷	فهرست رویدادهای تاریخی عهد کهن

۲۳۸	اصلاح مذهب
۲۳۹	راهبی، تغییراتی در مذهب می دهد
۲۴۱	اصلاحات در کلیسای کاتولیک
۲۴۲	مبازه برای آزادی مذهب
۲۴۳	بشر اشکال جدید زیبایی را خلق می کند
۲۴۷	چاپ سنگی
۲۴۹	دستگاه چاپ
۲۵۲	چاپ انبوه کتاب
۲۵۲	چاپ چگونه به مردم کمک کرد تا آزاد شوند
۲۵۴	آموزش و پرورش در میان مردم گسترش می یابد
۲۵۶	شعراء و نمایشنامه نویسان بر جسته
۲۵۷	از خرافات تا علم
۲۵۹	مردی که زیاد می دانست
۲۶۱	پدر علم نجوم
۲۶۱	شیشه های سحرآمیز
۲۶۴	نبرد برای پیشرفت دانش
۲۶۷	فصل دهم: اروپا به شرق می نگرد
۲۶۹	جهان پهناورتر می شود
۲۷۱	هند باستان
۲۷۴	در «ختن» دور دست
۲۷۸	مارکوپولو، خان بزرگ را ملاقات می کند
۲۸۰	پولوها ضیافت می دهند
۲۸۲	سفرنامه مارکوپولو
۲۸۵	کشتی ها در دریاهای ناشناخته
۲۸۷	رؤیای شاهزاده هنری
۲۹۰	دماغه امید نیک
۲۹۳	فصل یازدهم: کشف دنیای نو
۲۹۵	آیا زمین گرد است؟
۲۹۸	از غرب به سوی هند

یادداشت مترجم

سازندگان دنیای کهن از مجموعه کتاب‌هایی است که با هدف آشنایی جوانان امریکایی با تاریخ پیشین جهان به رشتۀ تحریر در آمده است و سال‌ها به عنوان یک کتاب کمکی درس تاریخ در دبیرستان‌های امریکا تدریس می‌شد. زبان ساده و بی‌تكلف متن و نیز درهم‌تندیگی حقیقت و افسانه، روایت و تاریخ در راستای خدمت به چنین هدفی است. نگاه عاری از تعصب و جانبداری نویسنده نسبت به وقایع تاریخی و عشق پرشور به آزادی و دموکراسی در سراسر کتاب به وضوح به چشم می‌خورد. هرچند گروه مخاطب این کتاب جوانان‌اند، اما موضوعات جذاب و گسترده‌ای که در این کتاب آمده محدود به این طیف نیست و می‌تواند دانش وسیعی در اختیار علاقمندان از هرگروه سنی قرار دهد. این کتاب را به سیاوش مرتضوی و آزاده خوشابی تقدیم می‌کنم که بیش از هر کس دیگری مشوق انتشار آن بوده‌اند. هم‌چنین، امیدوارم این کتاب در برداشت رایج از علم تاریخ که قهرمان باور است، تغییراتی دهد.

چهارمین نشانه

پیشگفتار

سازندگان دنیای کهن، شاید از آن رو که در باره ملت های نخستین گفت و گو می کند، باید از جنگ سخن بگویید. حتی اکنون، درست در میانه نفرت و ویرانی حاصل از نزاع های بین المللی، پذیرش این مطلب که پیشرفت صلح جویانه بخش مهمی از تاریخ آدمی را تشکیل می داده، سخت دشوار می نماید و این همان واقعیتی است که در کتاب حاضر نشان داده شده است. هرچند جنگ های بی شماری در دوران های گوناگون به وقوع پیوسته، اما حتی درک بهتر این جنگ ها زمانی ممکن است که آن ها را چون وقفه هایی در تلاش همیشگی آدمی - و البته همواره در گروه های بزرگ انسانی، در جهت نیل به دنیا بی بهتر تلقی کرد.

تاریخ آدمی، سرگذشت عادی میلیون ها انسان است و شروع آن به دوران گنگ و مه آلو دی بر می گردد که انسان های نخستین ظاهر گردیدند. عنصر اساسی این سرگذشت، معمولاً تلاش برای معاش است: ابتدا با شکار و ماهیگیری، سپس با اهلی کردن جانوران، کمی بعد با کشت زمین، آن گاه با تجارت ساده با برنز، طلا، پوست و پارچه و دست آخر با تمام